

Governancecode

In juni 2006 is de Governancecode van de commissie Governancecode Woningcorporaties (commissie Winter) aan de ledenraad van Aedes gepresenteerd. De code bevat normen voor goed bestuur en toezicht bij woningcorporaties. De commissie, onder voorzitterschap van professor Jaap Winter, heeft deze code opgesteld in opdracht van Aedes en de Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW).

Alvorens te besluiten over de acceptatie van de Governancecode, heeft de ledenraad besloten om het advies van de commissie Winter met de achterban te bespreken en vervolgens te agenderen in de tweedaagse vergadering van de ledenraad. De heer Winter zal in deze vergadering aanwezig zijn om de overwegingen van de commissie bij de formulering van de code toe te lichten.

De ledenraad wordt gevraagd de Governancecode te accepteren als adequate invulling van de opdracht en van toepassing te verklaren door deze aan de AedesCode te koppelen.

Governancecode

In juni 2006 is de Governancecode van de commissie Governancecode Woningcorporaties (commissie Winter) aan de ledenraad van Aedes gepresenteerd. De code bevat normen voor goed bestuur en toezicht bij woningcorporaties. De commissie, onder voorzitterschap van professor Jaap Winter, heeft deze code opgesteld in opdracht van Aedes en de Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW).

Alvorens te besluiten over de acceptatie van de code heeft de ledenraad besloten om het advies van de commissie Winter met de achterban te bespreken en vervolgens te agenderen in de tweedaagse vergadering van de ledenraad. De heer Winter zal in deze vergadering aanwezig zijn om de overwegingen van de commissie bij de formulering van de code toe te lichten.

Achtergrond

Ten aanzien van governance heeft de corporatiebranche lange tijd vooropgelopen. Door de branche is vanaf 1998 aangegeven dat woningcorporaties door middel van zelfregulering richting willen geven aan de keuze voor maatschappelijk ondernemerschap. De door de branche ingestelde commissie Glasz (*Naar professioneel intern toezicht - 1998*) kwam met een op de branche toegesneden vertaling van de aanbevelingen van de commissie Peters, die in 1996 haar 40 aanbevelingen voor corporate governance in Nederland opstelde.

Al sinds die tijd richt Aedes zich op de wijze waarop vanuit een versterkte privaatrechtelijke positie de branche zelf invulling dient te geven aan een instrumentarium voor maatschappelijke verantwoording. Aanbevelingen van de commissie Glasz kregen hun plek in de (vrijwillige) Bedrijfstakcode, die speciaal voor de branche werd ontwikkeld.

Vervolgens is een eind gemaakt aan de vrijblijvendheid van de Bedrijfstakcode en is deze code aangescherpt in de eerste AedesCode, die in 2002 voor leden verplicht is gesteld. Leden werden daarop aanspreekbaar. De AedesCode werd toen uitdrukkelijk gepresenteerd als 'groeimodel', dat periodiek zou worden geëvalueerd. In 2004 heeft de verenigingscommissie AedesCode 2 (commissie Streppel) daarop een advies uitgebracht over een herziening. Dit advies van de commissie is in de ledenraad van september 2004 besproken. Door de toen verwachte ontwikkelingen op basis van onze agenda rondom het arrangement overheid, corporaties, burgers heeft de ledenraad destijds besloten de daadwerkelijke aanpassing van de AedesCode aan te houden.

Daarnaast verschenen de adviezen van de SER (*Ondernemerschap voor de publieke zaak*), de WRR (*Bewijzen van goede dienstverlening*) en van het Wetenschappelijk Instituut van het CDA. In grote lijnen wordt in deze adviezen de nadruk op controle en toezicht geheld. Gepleit wordt voor het organiseren van checks and balances dicht bij de onderneming, bewoners en andere belanghouders. Gesteld wordt bovendien dat naarmate de interne verantwoordingsstructuur effectiever is, het verticale toezicht gericht en selectiever kan worden. De SER roept ondernemingen op serieus werk te maken van een dialoog met de maatschappelijke omgeving. SER en WRR verwachten in dit opzicht veel van individuele ondernemingen, maar ook van de brancheorganisaties, en verwachten van hen dat zij, zoals de WRR het verwoordde, 'het normatieve debat initiëren en gaande houden'. Deze adviezen bevestigen daarmee de door Aedes ingezette koers.

Een verenigingscommissie Overheid, Corporatie, Burger (commissie Sas) heeft vervolgens op basis van deze adviezen in juni 2005 advies uitgebracht over de te nemen maatregelen die het vertrouwen in de branche bevorderen. Onderdeel van de aanbevelingen van de commissie Sas was het formuleren van een Governancecode voor de branche en een koppeling zowel van een Governancecode alsook van de verplichting tot visitatie aan de AedesCode.

Tijdens de behandeling van de begroting 2005 van VROM is door de Tweede Kamer de motie Veenendaal c.s. aangenomen, waarin de regering wordt verzocht binnen twee maanden de code Tabaksblat van toepassing te verklaren. In haar schriftelijke reactie gaf de minister aan dat de strekking van de motie reeds voldoende recht werd gedaan met naar de branche ondernomen acties .

Zo heeft de Minister van VROM een en andermaal aangegeven, onder meer in haar brief aan de Tweede Kamer over de beleidsvisie toekomst woningcorporaties (DBO 2005191043, december 2005), dat zij van corporaties effectieve en niet-vrijblijvende zelfsturing verwacht als het gaat om onder meer stakeholders en onafhankelijke visitatie, alsmede een verbetering van het intern toezicht.

Besluit ledenraad

De ledenraad concludeerde in de vergadering van 22 juni 2006 dat met de voorliggende Governancecode gehoor is gegeven aan deze opdracht. Inhoudelijk was de ledenraad vol lof over de 'degelijke en evenwichtige' code. Hoewel de ledenraad de code nog niet inhoudelijk tot in detail heeft besproken, meende men al wel dat het leg toe- of leg uit-principe corporaties kan helpen de code ook op moeilijke of meer gevoelige onderdelen te implementeren.

De ledenraad heeft besloten de Governancecode neutraal aan de leden voor te leggen met de vraag of zij de code zullen gaan toepassen, alvorens in de tweedaagse ledenraad van september 2006 definitief te besluiten over de toepassing van de code.

In samenhang, doch separaat geagendeerd, wordt gezien hoe de Governancecode kan worden opgenomen in een herziene AedesCode, zoals door de commissie Sas is geadviseerd.